

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (félféven) és esütőrtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 óráról 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 8 frt.
 Fél évre . . . 4 „
 Negyed évre . . . 2 „

Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik & Partics
 könyv- és könyvnyomtatás
 a város-ház-palotában, hová
 az előfizetők és hirdete-
 sek küldendők.

Hirdetéseik lapok számára felvételnek: Budapest-n, Lang Lipót, Gizella-utca 3. sz. — Haasenstein & Vogler, Dorothy-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca.
 Külföldön: B e c s é n, Mosse Rudolf I. Selterstr. Nr. 2. — Hansenstein & Vogler I. Wallischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa I. Wollzeile Nr. 12. — Oppik A. I. Stubenbastei Nr. 2.
 Dukes Miksa I. Riemergasse Nr. 12. — Stern Moritz I. Wollzeile Nr. 25. — Rotter és társa I. Riemergasse Nr. 13. — Danneberg I. II. Czerninplatz Nr. 6.
 Hamburg-ban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban A. M. Daube G. L. és társa.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . 9 frt. — kr.
 Fél évre . . . 4 „ 50 „
 Negyedévre . . . 2 „ 25 „

Szerkesztőségi iroda:
 Sötét-utca s csendes-utca
 sarkán, Hofenecker-féle ház-
 ban, hová minden a lap szöve-
 géhez tartozó levelet közlemé-
 nyekkel küldendő.

Bérmunkásoknak a munkájuk
 megadásánál a közlésük
 nem adatik vissza.

H I R D É S.

Czirfusz Ferenc kir. tanácsos és tanfelügyelő ur egy-két lapnak azt a hivatalos értesítést küldte, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Budapest-n a torna-egylet I. kerületi torna-csarnokában népiiskolai tanítók számára hatheti tornászati póttanfolyamot fog tartatni. A tanítók e hó 25-éig adhatják be kérvényüket e nagy-sághoz s 80 frtnyi segélyt élveznek.

Elvi kérdések és határozatok a közigazgatás kö-réből. Lehet-e ver szerinti rokonságban, illetőleg sógor-ság viszonyban álló egyéneknek egy és ugyanazon járás szolgabírói hivatalában együtt szolgálni? Ezen kérdés, mely törvény által szabályozva nincs, egy Szatmárme-gyében közelebb felmerült eset alkalmából a belügyminiszter által, különben már előzetes korábbi megállapo-dásokhoz képest úgy döntött el, hogy az ily kötelek-mben álló egyének együtt szolgálása a közigazgatás érde-kéből helyt nem foglalhat s ily esetekben ezen össze-férhetlenség szükségesén az egyik tisztviselő atyhely-zését vonja maga után. Az áthelyezést a választott tisz-tviselőnél a megye közönsége, a kinevezetnél a főispán tejesíti.

Toronykeresztfeltétel. Ritka ünnepély ment végbe városunkban az elmúlt vasárnapon. A róm. kath. plébá-nia-templom új toronykeresztjének feltétele. A templom előtti terep már korra délelőtt nagy közönség gyüleke-zett össze, mely alkalmas helyet nézegetve magának egyre szaporodott az istentisztelet végzédt. A templom kapuzata előtti emelvényen, vörössel takart állványon teküdt a felszentelő, pompás kiállítás toronykereszt. A toronytetőz állványai zöld gallyalvazattal ékesítve, lép-csöztesen feltűzdeltek nemzeti lobogókat lengettek fele a magasban. A templomban celebrált nagy mise vezetve megdördült mozarlovések hirdették az ünnepély kez-dét. Csankhamr megjelent Fehér Gyula apat-plébános, teljes segédlettel, s megelőzve a szöszkere hágya, alkalmi beszéddel vezette be az ünnepélyt. Az alkalomhoz képest, inkább egyházi fellegásból indúva emlékezik meg a toronyok, az órak, a harangok, a keresztet jelentése-géről. Előadása azon részben, mely a kereszt jelentő-ségét mltatta, valóban megjelölt szonoki lendületre emel-kedett. Beszédt közvetlen a keresztnek egyházi szer-tartások szerinti feltekészése követte. Ekkor felekez posz-tóba takarva, óriás virágkoszrujával vállán, szédítő ut-jára bocsatott a toronykereszt. A túzótok zen-karának ünnepélyes zeneje mellett emelkedett fölébb-fölebb. Egy-öt perc és öt ragyogott helyén, a torony csúcsán első üdvözletű lóvelve szét a rea eső napsgárt. Az építő pallér, az immar feltűzött kereszt síma karjára állva, hajmerszó bravourral csóvált kalapot a tenger-közönség felé. Az ünnepély befejezést ugyanazon pallér pohárköszöntési kepezte, onnan felülről a szédítő ma-gasságból mondatván ala. Elő a pápára XIII. „Leopoldra” szolt; második a koronás királyra. A következő az egy-házmegey biboros érsékere, a magyar kormányra, a város főispánjára, a város előjáróira, a zombori pápásra s a zombori róm. kath. hitközsége. Mindannyit tarack-loves és kivott pohár ledobása követte. Az alkalom ünnepélyessége s a feltétlen jószándék bizonyára men-téségre szolgát a pallérnak abban a részben, hogy gyönge magyarsággal mondott pohárköszöntési a hangulat emel-kezettségéből jelentékeny részt absorbeáltak. Valóságos harcz fejlődött ki végül a szétéptetett leszort koszoru darabjai körül, ki-ki el akarván abból egy-egy lombot vinni magával kegyeletes emlékezetűl a lefolyt ün-nepélynek. Bizony, ha a feltűzött új toronykereszt hasonló szívóssággal fogja hordozni a következők idők viszon-tagságait, a mint azt előde cselekedte; mire o is leke-rült szédítő tronszúrát; akkorra már mi, az ünnepély je-lenóvott után egyaránt por, hamu, semmi leszünk.

Rejtélyes gyilkosság. Plausits Zacharia kilencz hó-napon át betegeskedő feleségét f. hó 17-én hajnali egy órákor egytárogatva szekerére ültette s zombori szállások közél Szivacs tele állítólag Topolyának tartott, hogy az ottani orvos által megvizsgáltatva. Sötét volt s Zacharia két titokteljes emberrel látott fele közlekedni, kik a kocsi saráglájára állottak s beszéde eljegyzett vele, melynek eredménye az lett, hogy o megengedte nekik, mi-szerint a kocsiba üljenek Szivacsig. Az asszony legott kikelt ura jószívűsége ellen, nem akarván két ismeretlen ember társaságban lenni, de egyik már is a kocsi-ba ugrott, s midőn Zacharia neje unszolására a lovat meg-esapdosta, egyszerűen lövést s jalkaját hallott s látta, hogy neje verésben uszik, ijedében leugrott a bakról, de ugras közben o is ütést kapott fejére, mely azonban nem fosztá meg eszméletétől s o e szavakkal: „Macza, fuss a merre látsz!” futásnak eredt. Egy szálláson az-után talált embert, a kivel Palánkára ment jelentést tenni, azonban ahg ért Palánkára kocsija s lovat ott lette egy barátja ajtaja előtt. Rogtón felültek s a tett színhelyere siettek, a hol a holt asszonyt meg is talál-ták. F. hó 18-án reggel a hullát s Zachariát a rendőr-ésnének adták át, azonban Zacharia már a rendőri kihall-

gatás miatt gyusnan viselkedett, s ellenmondásokba ke-veredett. Így többek közt azt állította, hogy azon rongyo-san, a mint Gruber alkaptány előtt állott, volt az asz-zonyjal, majd meg hogy ünneplő ruhában utazott, de a szálláson ruhát váltott. A főgánya azonban abban kul-mind, hogy az asszonyt nem is lövés érte, de egyszer-ny a nyaka volt felvágva, s így Zacharia nem hallhatott lövést. Az o előadása s a körülmények azt a benyomást teszik a higgadt szemelőre, hogy Zacharia megunván a feleségével bajokodni, így adott tut rajta, — kikomponálván az elmondott historiciáskát. A rend-őrség letartoztatta s már most a törvényszék lesz hiva-talva kúsitni az igazságot.

Jó reggelt császár ur! Midőn minap a király Schön-brunnból behajhatott Bécsbe, az ugnevezett Obstmarkon, a hol a bécsi gyomlársúrúfok kofák tanýzának, egy jól megermített árnúó odállt a kocsi mellé, aztán hangosan oda kiáltott a felségének: „Guten Morgen Herr Kaiser!” A király meglepetve fölkéintett, s jóízűt nevetve, válaszolt a furesa köszöntésre.

A zombori állami főgymnasiumon az évzáró vizs-gálatok I. évi június 18-ától június 22-ig bezárólag tartan-ak. A magán vizsgálatok ugyane-hé 23-ától 26-ig fog-nak megtartatni. A szülők és a tanúgy barátai tisztele-t megkívánjuk. Az igazgatószék.

Buziásról értesítenek: E hó 17-én vasárnap öröm-ünnepet ült firdőhelyünk. A buzias lakosok önkényes adakozási folytán lehetővé tétettek egy monumentum felállításra, mely Trefort miniszter érdeméit s a polgár-ság s a firdő iránti jószágot örökíti meg, melylyel a pol-gárság adása o excellentiájának. Az ünnepély 10 órákor d. e. misével vette kezdetét a róm. kath. templomban s az istentisztelet bevégezése után a menet az emlékszo-borhoz vonult, a hol a buzias, bakovári, nyckyalvi és daruvári vadász-karok valának felállítva. Krubitsch plébá-nos ur tartotta magyar nyelven a lelelezési beszédet. Ezután történt a lelelezés. Azonkívül német, szerb és román nyelvű beszédek is tartattak. A Lóvy-fele resta-uráción tartott meg a banquette. Este tűzijáték s tánc-nyugalom a park kivilágításával. Rendkívül nagy számú elő-közölgött vett részt a pompás ünnepélyen.

A korcsmai hitel korlátozása. Az uszatorvény a korcsmai hitel korlátozást illetoleg tudvalegöl külön fejezetben intézkedik. E fejezet 26. §-a a legszorosabban rendel el, hogy az uszatorvény 22-27. §-ai minden községben évenként kihirdetessenek, s minden korcsma-ban, kávéházban, pálinkaműhelyben és italezással fog-lalkozó kereskedésben kifüggeszessenek. E czéllól e fe-jezet intézkedései az országban divó 6 nyelven falnap-tár alakban jelentek meg, és 30 krért, kemény tábla-ra vonva 50 krért kaphatók. Figyelmeztetjük az italméret zűzöket, hogy e törvény július 1-én lép életbe, s akkor 50 frtg terjedthet bírsággal (26. §.) lesz büntendő az, kinek helyiségében e törvény kifüggesztve nincs. Kap-ható minden könyvkereskedésben és könyvtőnél, Bu-dapest-n pedig Tettyé Nándor és társa könyvkereske-désében.

Pálmái ilka sajtótere a „Borsszem Jankó” ellen. Pálmái ilka asszony Heesből levelt után megbirta dr. Rozognyí főváros ügyvédet, hogy a Borsszem Jankó cz. cizlap ellen haladéktalanul indítsa meg nevében a sajtóügyi eljárást. A panaszra a Borsszem Jankó mult heti számainak egyik kepe adott, mely által Pálmái asszony serte erzi magát. E kepe a népszínház két művésznőjének becsi vendéglő lakását tünteti fel. A jobb oldalon egy vaskos keresztvassal s hatalmas lakatokkal zárt ajtó van rajzolat s rajta e névvel: Hegyi Aranka. A kép baloldala pedig kitart ajtó ábrázol, melyen keresztül meglátni a szoba elölkei bur-zozatát, az ajtó táblájára e név van írva: Pálmái ilka.

Ocskay Gyula e hó 6-án vezette oltárhoz Lábry Juliska kisasszonyt Ó-Kaniszan.

Fl. Pletikoszits Sándor, szántai esperes-plébános új kanonokká nevezették ki, f. hó 19-én tartja beiktatási ünnepét. — Ad multos annos!

A Zentai Ellenör a „Pécs a vidéki sajtóviszonyokról” czimű czikkünkre vonatkozólag azt mondja, hogy a revolver uralmát náluk a legelőbb hivatalos személyek szeretnek megalapítani, mert rájuk kényelmetlen az igaz-ság, kényelmes a sötétség. — Par szóban ugyanejak jel-lemző világot vetett a zentai sajtóviszonyokra.

Glückhalt Mari k. a. f. hó 17-én a mózes vallás-ról a róm. kath. vallásra tért, hogy e hó 19-én Burány Jenő földbirtokossal egybekeltesen. Ez elhatározáshoz s a frghez öszintén gratulálunk mindkét félnek egyaránt!

A villám f. h. 11-én Kamencán egy munkást agyon-ütött, s mellette ölt gyermekeit is megütötte, de az utóbbinak rémületén kívül nagyobb baja nem esett.

A napokban a Tiszából egy feloszlással induló férfi hulla fogatott ki. A hulla nyakába egy darab kövezéshez használt szikot trachit kezekkelt volt köve. A meg-jett bencelözölés kiáltott, hogy az illető öngyilkos volt.

Buziásról megküldték lapunknak a firdővendégek névsorát, melyben számos előkelőség nevé, többek közt gr. Karácsonyi Guidó és nejeit is fölléltük. A vendégek száma összesen 206. Valóban imponáns egy szám s szé-pen jellemzi a firdő belviszonyait.

A zombori kaszinó dalárda e hó 17-én Batinára tett kirándulása alkalmával a ferencz-csatornai szilipek-nél Pencz László tisztviselő, számos jó barát és ismerős által a legszívvelősebb vendégvétellet fogadtatott. A vigasság alkalmával nemcsak a „halpáprikas” volt ki-tűnő, de a fesztelen jökevény, a dal és a jó borból anyi jutott ki, hogy a szív és a gyomor legféltásgasabb igényei olyannyira ki lettek elégítve, hogy ezen kiránduló a legelőbb emléket hagyta hátra a résztvevő mindegyi-kénél.

Halálozás. Ó-Becsén ifj. Krutelik József neje, szül. Szonómár Jolánta f. hó 9-én élt 23. évében meghalt.

Sztrilich Mihály ügyvéd s árvaszéki ülnök ur né-hai Kocsis Lajos zombori ügyvéd végrendeletének vég-rehajtója, a végrendeletkező intézkedése folytán egy szé-gény, jó magyar dolgozókat készítő helybeli gym-n. tanulóinak jutalmazására egy csász. kir. aranyat adott át a gymnasiumi igazgatósnak.

A Z. H. H. írja: Szegényesek kell beválnunk, hogy 22 ezer lakosú gazdag városunknak meg torony orkja szin, mert az csak nem nevezhető öröknek, mely napjában hatszor áll meg és ha jár is minden számláján most mutat. Toronyra nélkül el lehet egy falu, de egy oly város, a hol járásbíroság, rendezett tanács, anyai hivatal, gymnasium 20 népiiskolai tanterem van; a toronyról egyáltalán nem beszélhetik. A szabadsághozzóra ha adunk 500 forint, ilyen elkorultellennél szegényes dolgozó ne sa-jnáljuk a másik 500 forint. A tanács ezen sargos ügyben a csele-kés végre lephetik.

Gyászos véget ért Matheisz Albert a Roheim-féle fakeskedésben évek óta foglalatosságot nyert jóvaló munkás ember. Ugyanis f. hó 18-án, tegnap d. u. a Ferencz-csatornában az ott lévő épület-falakat szállítandó a városba, oly szerencsétlenül lépett félre, hogy a vízbe siklott, s nem volt képes többé a felszínre jutni, ott ful-ladt. A szerencsétlen ember, ki rendkívüli közlelemmel tudta családját eltartani, özvegyet s het árvtát hagy hátra, kik most kenyér nélkül a nyomor legkesztőbb képe előtt állanak. Ha van emberbaráti szeretet s irgalom még a szivekben, ugy e mélyen sujtott család iránt felhív-juk azt!

Egy új adónem. A közérdekeltség most a behozan-dó új adójavaslato felé irányul. Talalgtatjuk, kutattjuk a javaslatok természetét, horderejét de természeté, hogy azokat meg a titok leple föld. Valószínűnek tart-juk a börze- és ablak adót, de bizonyosat nem tudnak. Azon helyzetben vagyunk, hogy a behozandó új adok, legalább egyikét ismertethetjük. A pénzügyministerium közél közel álló körökkel ugyan arról értesülünk, hogy 1884. jan. 1-től életbe lép az új mód. Az adónem terve nem új, javaslata hozatott már Kerkápolynak, mint pénzügyminiszternek, de néhány fővárosi fényképész eziránt meghallgatattván, ezek kivihetetlenül nyilvá-níták és Kerkápoli el is ejtette. Most azonban ura aktualitás nyer e terv, sőt egy hasonló amerikai tör-vény mintájára, a javaslat is elkészült. A javaslat szerint a törvény összesen három paragrafus és rövid indoklá-sból áll. Az első §. általánosságban azt tartalmazza, hogy 1884. jan. 1-től mindennemű fénykép csak helybeveze-szolgáltatható ki a negredekölnek, az a) pont szerint kabinet-fényképre 25 koros bélyeg, a b) pont szerint kö-zönségre 15 koros és c) pont szerint 10 koros bélyeg ragasztandó és a bélyeg az illeto fényképész bélyeg-zőjével ellátandó. A 2. §. azt tartalmazza, hogy a fényké-pész, ki az első §. ellen vét 200 frtg megbüntetésre; ismétlés esetében 10 évre megfosztatik az iparizés jogától. — A 3. §. a törvény végrehajtásával a pénzügy-minisztert bizza meg, ez adódot, az egész országban gyű-jtendő adatok nyomán, 6—7 millió frtnyi bevételt remél e pedig annál is inkább, mert a törvény végrehajtása nem fog sem költségel járnai s az ellenőrzés is majdnem felesleges, mert alig hihető, hogy fényképész bélyegzetlen fényképre kiszolgáltatasson. Az indoklás kifejti még hogy az adó nem lesz a fényképezési ipar hátrányára.

A „Bácska Ellenör” sajtótere. A nevezett lap még 81-ben azt írta Mukács János szabadkai polgar-mesterről, hogy hivatalos tudomása volt a palési firdő-pénztárban elkövetett szikkasztásról, de nem intézkedett a tettes elmozdításáról. A cizkírót, Stoczek Károlyt az esküdszék már egyszer elítelte, de o a perújítás jog-orvoslátalvált el t az ügyet e hó 13-án újból tárgyalgát. A vádlott vedője dr. Mamusch Agost szabadkai ügy-véd volt. A vádló a kir. ügyészeg volt. A vád-és védbeszédet után az esküdszék a vádlottat 8 szavazat-tal 4 ellenében felmentette.

Antiszemita párt. Istóczy Gyöző már megindította a mozgalmat egy országos antiszemita párt szervezése iránt, mely a jövő képviselőválasztások alkalmával már jelöltek is fog állítani. A „Tizenkét röpirathar” erre vonatkozólag következő felhívást közli: Miután pártunk-nak koalíciósális (pártszövetkezeti) alapon leendő or-szágos szervezése elonkulnlatihoz szükséges magunkat el a központon eleve tájékoztunk az iránt, hogy melyek azon választókerületek, a melyekben antiszemita képviselőjelöltek e jövő évben a siker kilátásával fellelpethe-tők leszenek; ennélgyva a központon már eddig birt ada-

tok kiegészítése czéljából felhivom vidéki t. elvtársainkat, hogy illeto keruleteik e részbeni viszonyairól lehetoleg kimerito tudositasaikat hozzam vagy Onody Géza, Simonyi Ivan és Szalay Imre barátaimhoz beküldeni sziveskedjenek. Az e tárgyú levelek egész bizalmas jellegűek lévén, természetes, hogy azok hirlapi közlés tárgyát sem fogják képezni. Budapest, Istóczy Győző. Mint értesülünk, az első tudósítás Apantól küldetett.

Aradon Jun. 14-én két hirlapíró közt folyt le egy sajtóper. Reiner Adolf a „Südungarischer Lloyd” főszerkesztője per indította Maanasi Antalt a „Neue Temesvárer Zeitung” szerkesztőjére ellen, mert „egyházjelölt, alváló gazembernek nevezte. Az aradi esküszöke ezen „Jánker” kifejezések dacára vádlottat 7 szavól 5 ellenében „nem vétkesnek” mondta. Pótló open úgy, mint a Deutsch-Steiner ügyben 10 szö 2 ellenében igenis kimondta, hogy van benne bűncselekedés. Tehát van bűncselekedés és meg nem vétkes. Érti azt a tart. Mindenesre szomorú tény, hogy oly művelt városban „voglfeir”-nak jelenik ki a becsület!

Meghívás.

Bács-Bodrog megye törvényhatóság bizottmányá f. é. június hó 26-ik napján reggeli 9 órákor és a szükséghez képest a következő napokon a megyei palota nagyermeben II. ékvegyedes rendes közgyűlést tartandja, melyhez tek. uraságotok, mint a törvényhatóság bizottmány tagját van szerencsém tisztelettel meghívni. Ezen közgyűlés tárgyai:

1. A megye közállapotáról szóló alispáni jelentés.
2. A magas kir. belügyminisiteriumnak az 1883-ik évi XV. t. cz. értelmében alkotott szabályrendelet némely intézkedéseinek módosítása tekintetéből keletkezett leirata.

3. A m. kir. belügyminisiteriumnak a korcsmai hitelre vonatkozó szabályrendelet jóváhagyása iránt.

4. A földművelés-, ipar- és kereskedelmi minisiteriumnak 19273., 19461. és 19531. sz. alatti intézmenyei — a bácsi járás gazdasági tudósitói állás és az I. közép és II. felső járásokban meg egy-egy gazdasági tudósitói állás — betöltése iránt.

5. Sáros megye közönségének átirata, a szolgabírósgátnak fogházhelyiséggel való ellátása és az élelmezésről gondoskodni nem képes egyének elzáratásából keletkezett költség fedezése okából az 1878-ik évi V. t. cz. 27. §-ának módosítása végett a képviselőházhoz intézett felirat pártolása.

6. Heves megye közönségének átirata, a bukovinai és moldva-oláhországi magyar testvéreinknek, állami birtokokra leendő hazatelepítése iránt a képviselőházhoz intézett felirat pártolása.

7. Torda-Aranyos megye közönségének átirata, a magyar büntető törvény celtbe lépte előtt a közigazgatási hatóságok által intézett kihágási esetekben a bíróság hatásköréből leendő visszavetése iránt a m. kir. belügyminisiteriumhoz intézett feljertesztés pártolása.

8. Torontói megye közönségének átirata, a csanag magyarok iránt a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása tárgyában.

9. A megyei közigazgatási bizottságnak folyó évi április 11 én tartott üléséből elmaradt tagoknak bejelentése.

10. Majláth György özvegyének válsája, a néhai férje elhunyt alkalmából a megye közönsége részéről hozza intézett részveirata.

11. A megyei alispánnak jelentése a megyebeli községek szegényalapjának 1882-ik évi állásáról.

12. Ugyanannak előterjesztése a Vajzka székhelyvel rendszerezett kórovási állomással ügybekötött járadalmazás felelőse tárgyában.

13. A tiszai koronai községek bizottságának határozata, a területi közös nyomon felosztása és a bizottság felosztása iránt, ugyanígyen Turia és Martonos községekné ezen határozat ellen benyújtott felelősebe.

14. A 4-ik honvéd huszárezred parancsnokságának átirata az ősi gyakorlatok tartására szükséges állomás-helyek kijelölése iránt.

15. Martonos községének 4 hold 1300 □ öhnyi föld megvevete tárgyában kötött adásvévisi szerződése.

16. Prigl-Szt-Ivan községének váltóltés területének megvevete tárgyában hozott határozata.

17. Szonta községének egy halottként állás rendszerezése tárgyában hozott határozata.

18. Nemes-Militics község határozata a községi jegyző fizetésének felelőse tárgyában.

19. Tesity Sandor zentai lakos felelősebe Zenta városának azon intézkedése ellen, melynél fogva a városi legelőből adóított bizottsági tagok névjegyzőkeből kihagyottak.

20. Bács-Földvár község határozata a tilos legeltetés mikénti bíróságlós tárgyában.

21. Radavics József és érdektársai földvári lakos felelősebe Földvár községének az ottani tantók fizetése tárgyában hozott határozata ellen.

22. Mandacs György és érdektársai bács-ujfalusi lakosoknak az ott helyben megjegett jegyzőválasztás ellen benyújtott felelősebe.

23. Wolf Adolf és érdektársai moholyi lakosok felelősebe a községi képviselő testületnek a legelő felosztási-per vitelevél megjegett védő ügyvé megválasztása tárgyában hozott határozata ellen.

24. Gajdobra község határozata a községi orvos fizetésének felelőse tárgyában.

25. Obravócz, Bukész, Cséő, Uj-, Német- és Ó-Palánka, Gajdobra, Bukin, Begécs és Gloszán községekné az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

26. Petrovacz Ferencz adal lakos felelősebe Ada község képviselő testületének a községi adóltiszt által előző évetett 100 forint évi jutalomdíjnak a községi adópnézárának részére leendő folyóva tetele tárgyában hozott határozata ellen.

27. Hegyes községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

28. Mosorin községének földeladás tárgyában hozott határozata.

29. Gara községének egy községi kórház emelése tárgyában határozata.

30. Filipova község határozata a község tulajdonát képező u. n. godrók eladása tárgyában.

31. Földvár község határozata a községi ingatlan vagyon elidegenítése tárgyában.

32. Dautova község határozata a dunai vödöttési szakadás helyreállítása tárgyában.

33. Zvektics Uros és fársainak a közmunkaváltásdíjnak vagyonarány szerinti kivetése iránt beadott kérvénye.

34. Katymár községének kérvénye, beszedtelenné vált 147 ftt 40 krnyi közmunkaváltásdíjak leirása hozatala iránt.

35. Gardinovec község kérvénye, be nem szedhető 143 ftt 57 krnyi közmunkaváltásdíjak leirása hozatala iránt.

36. Melykut községének be nem szedhető 9 ftt 84 1/2 krnyi, megvevete kértkáz építési járulékok leirása hozatala iránti kérvénye.

37. Velenyenes jelentéselőterjesztendő közpénztári és egyéb alapokról szóló számadások és költségvetések.

Kelt Zomborban, 1883-ik évi június hó 14-én.

Schmausz Endre s. k.,
alispán.

CSARNOK.

Lánynézőben.

(Beszéljke.)

Irta: **Bárány Zsiga.**

(Folytatás.)

De hát mit tünödöm én ezeken? Nekem nincs szándékom megzónitni, ha lányzóba megyek is, legfeljebb hogy valahogyan beleboldogulok abba a fejő kisasszonyba.

Epen delet harangoztak, a midőn a vorat Lengenadalfára érkezett. Szerencsére volt könn egy mult századbeli, kopott, csörgő omnibus, a melyen a nagyvendéglőbe hajtottam. Ott azonnal hozzáfogtam az ebédhez, mert ropant éhes voltam. Aztán visszazuhadtam egy kis szobába; lefeküdtem a pamagra s a korai felkelés, a vasuti utazás, a nagy meleg nem érettekkel velem, hogy mily irtoztos kemény az a pamag.

Gondolataimban egyre csak utazásom czéljával foglalkoztam. Bár eleinte nagyon könnyűnek vettem az egész dolgot, most megis attól félek, hogy Józsi bátyám oltatása valósihat. És egyszerre csak megjelent előttem egy szép szöke kis lány és én elkezdék vele beszélgetni, ő meg oly edesen cséveg velem, míg megkérdeztem, ő e az a kisasszony, a ki tud teleneket fejni . . . ő kaczag — és én meglátom az ő gyönyörű, piéz, gyönyörgogacsok . . . s azt mondom: mily boldog lehet az, a ki ezek a fogak megharagzik . . . ő megharag, . . . nem, nem megcsókolt, mily edes volt a csók, . . . én meg átölelem szorosan s fülebe sugom: akarsz-e feleséggé lenni . . . ő nem ellenzi . . . s most szallunk, szallunk a felhokon . . . mg egyszerre csak hazaérkezünk . . . kertünkben leszállunk . . . a rózsák örömkömben mind felnyitáltak és gyönyörű illattal árszáltak el a levegőt, . . . Jozsi bácsi pedig oronkiáltással rohan elénk, megölel és megcsókol engemet, . . . aztán kémben kis feleségemet ölel és csókolja oly hévvel, hogy egészen féltékeny leszek s eliramtom draga kincsemről, . . . s a bácsi egyre csak nevet s mondja: lám, lám a te háziorogdó egész kis anygál!

Felbredtem. Hala nekem istenem, hiszen csak álmodtam! Még nem vettem el azt a kisasszonyt.

Kimentem az utcára s a pinczertől kérdeztem, hogy létesházak merre laknak. A pinczer egy állélemben levo szép lakháza mutattat. Többet nem mertem toke kérdezni, pedig tudt isten a kiváncsiság nagyon gyötört egyet-lelát vol a kisasszonyról hallani, avagy tan meglathatni, mielőtt átmenyek. De hiába néztem át tovább mint egy félorag, az ablakfigonyok be voltak eresztve, nem látszott senki, elhatároztam tehát magam, hogy estig sétalgotok majd Lengenadalfára utcaiban.

III.

Andalovga járkáltam az utcákban, melyek szintén nem voltak népeosebék, mint minálunk, az inasok itt sem voltak tisztábbak, és éjegy mint minálunk éleltek a járdákat és „gomboztak”, a nap itt is oly forrón süttött, még sem resteltem a setalát, mert minden arca, a melyvel találkoztam, idegen volt előttem, s tudvalevőleg mindaz, a mi új és idegen előttem, felkelti figyelmünket. Így setalgotam az utcákban, a midőn egyszerre cigányzene lüti meg füleimet.

Nagy barátja vagyok a zenének, körültekintettem, hogy honnan jönnek e vig dallamok, s csakhamar leföldöztem az atellenében levő falon egy kis ajtót, melyen a következő leirat volt olvasható: „Zoidkert.” Hat akkor nyilvános helyiség, bélelhetek.

A mint beleptem, egy nagy széles udvarban voltam, mely egy cseppet sem hasonlított egy kertre, mert egy piszeorru hetyke kis szobacszicuzon kívül, nem láttam egyetlenegy viragot sem benne.

Czizus mindjárt odajött s kérdezte, hogy nem akarok-e a kertbe menni.

— Eppen oda szándékozom, kedves babám.

— Ott hatul van a kert, csak tessék azon a kis ajtón bemenni.

Es én annyira megörültem a szives utbagazításnak, hogy az egész világot átölelhettem és mindjárt a kedves kasszalnak kezdtem, megoleltem s úgy isten igazából megcsókoltam. De aztán siettem a kertajtót minél hamarabb elérni, mert szemem úgy csillogtat dühökben, hogy feltem, miszerint a kezében levő sopru hátammal szoros ismeretséggel fog kötni.

Beleptem a kertbe és meglepetve néztem azt a képet, mely itt szemem elé tárult. A kert telve volt ulagottat közönséggel, mely részint a széles kavicsos utakat élelte, részint a magas hársfák árnyában állt a gazdagon terített asztalok körül. A kert közepében pedig egy nyitott kereképületben ünnepélyesen öltözött gyermekek táncoltak.

(Folyt. köv.)

NOVELLA-TAR.

Cohen Eszter.

(Elbeszélés.)

Irta: Király Imre.

(Folytatás.)

„Meggyőztél Engem Jakab, belátom, hogy kérésed jogos és annak tért is engedek. Holnap délután gyülekeztek a tengerparton, ott vár reátok üzenetem. Úgy lehet, hogy magam is ott leszek. Szép feleségre jól vigyázz, drága gyöngy ed, drágább mint minden vagyonotok, minden ékszeretek.”

Ezzel távozott, ott hagyva a két áldozatot. Amint Doria parancsola, úgy történt. A tengerpart körül gyülekezett a menekülő zsidóság. Podgrászt czepelel férfiak, csevego nők csevemekkel karjukon, gyermekek egész raja futkostak ide s tova, ott bucsuzik egy csoport, mely a szerencsét más országban, más világ-részben keresi. A poroszlok a biamuló, szitkozódó népet riasztja vissza, mert a tengerangy hatalmas szava meghagyja, hogy a haja szála se görbüljön annak, ki az oltalmára bizza magát. A megkapó és mindig változó köpepe gyönyörű látványt nyújtottak. Deli zsidók egész csoportja télen állott, várva a jövendőt. Mind meg egy szemében ott tündököl egy könyvesp, sirva az elvesztett hazáért, a meg nem érdemelt bantalmazásért és — ki tudja, mi van a szív beláthatatlan mélységében elrejtve — talán egy elvesztett boldogsáért is!

Kürtzso hallatszik a távolból, sokaság zaja közeledik lassan, de mindinkább. Katonák egyforma ütemszűr lépései kötődtek le a biamuló sokaság figyelmét. Egy nagy porcelang mar előre jelze a katonák érkezését, kik a hajoraj előtt sorakoztak a tenger partján.

Egy aranyozott sisaku katonatiszt harsogó szava tudatá a menekülőkkel, hogy ő kegyelmesen a tengerangy megengedte: hogy mindazok, kik Patriát elhagyni szándékoznak, nála jelenkezzenek és ő azokat el fogja a különféle hajókon helyezni, miután ő kegyelmessége éien az itt levo katonaság egy része elhagyja Patriát.

Megdultul a besztás, kiki családjánál, jó barátjánál óhgyott maradni. Nem kis munka volt ez, de a tiszt szeretetreméltó előkezyésséggel igyekezett minden óhajnak eleget tenni.

Cohen Jakab szép nevével mit sem óhajtottak. Minden hittevert rokonnaknak, családjuk tagjának tekintettek — közönyös volt előttük barhova helyezik őket. Vagyonukból mit sem menthettek meg, nem volt gondjuk azok elhelyezesével. Türelemesen vártak tehát, hogy úgy cselekedjenek, mint a tiszt azt parancsolja.

Nagy volt meglepetésük, midőn sok fényes öltözött tiszt élen maga a tengerangy érkezett és a jelentéstveo tiszt intézkedéseit helyeslelog tudomásul véve, Cohenhez közeledett.

„Cohen Jakab hiszen, nem vonod meg tolem azon óhajomat, hogy saját hajómon vontassalak el új hazádba. A hosszú uton szükségem leend boldokeledésre, mely szórakoztatni fog mindkettenket. Es te szép asszony tekinteted szépségért, arczod szépségét nem fogod elvonni egy igaz tisztelő elől, nemde?”

„Kegyelmes ur, mi rabslógát vagyunk, óhajod parancs nekünk. Ötszáz ember tartozik hitáival nekod, ötszáz elete felett rendezekél.” Ez volt Cohen komoly válsája. Eszter szemei az ég fele tekintének, ajkai inát rebetgék! . . .

A vitorlák felvonattak. Egy kedvező éjszaki szello befolyása által mind nagyobb lesz a tavozó hajoraj gyorsasága. Mindig elől halad egy csinos három vitorlós teteszo hajó, ezalati is elarúva, hogy e hajón talaljuk hoisenket, a tabornokot és vedencezt: Cohen és Esztert.

Az égboltozat tisztá, csillagteit. A hold melan tekint a sima tengerre, mely visszatükrözött annak fényét. A természet is nyugodni ment, oly néma, csendes itt minden. A kormányos ott fent kosaraban asitok és csak nagy ritkán futórezeg egy-egy daltorekedt, ezalát uyez el a tolakodó álmot, majd egy-kettőt lépdel, azt is oly csendesen, mintha nem akarna haborgatni a nyugovótak. Feltekin az ég fele, minálva keresne a tavol hajnáit vagy a csillogokat nezi? Igen, a saját csillogát keresi, mert neki és feleségének egy csilloguk van, az megmondja neki mit csinál most ott a tavóban, mindig kiolvassa beleio mikor álmoidk vele. Így szöktá ő, így teszen mar régen és nagyon jól tudja, hogy az ő csilloga igazat mond, az ő csilloga meg nem csalja. Es e boldog tudatban ismet futórezeg egy vig dalt, ismet feltekin az „ó” csillogába és szettekin a láthatáron.

E nagy csendet gyors léptek haboríták. A tabornok álmatlan arczát világitja meg a hold. Nyugtalanul futkos le s alá a hajó fedelzetén és meglátászik rajta a belső küzdelem, mely nem engedte megalatni a jöveto álmot. Ki himé, hogy ezen a harcban megdedzett agg férfuban a szenvedély tüze tombol? Ki himé, hogy a hatalmas harczi a szerelem rabslógája lett, ki himé, hogy a feltett parancsnok csak az inétt terdel egy zsidóno előtt, zokogva kerve tole meghaligaltatást. A zsidóno kerlelhetlen maradt, hivatkozott esküsvetere, mely által fogadta, hogy örökké hu marad férjéhez, a hatalmas parancsnoknak ellenszegtül. A parancsnok haragra löbött, ennyi ellenszegtése nem számított, ennyi dacot — mint ő monda — el nem tühét. „Ha öt órákor reggel a hajó fedelzetén meg nem jelenés és óhajomnak eleget nem teszesz, tud meg, hogy visszafordulunk Patriába és teged, úgy mint ótszáz hittevertvedet a felbosztult tömegnek kiszolgáitattak.” E szavakra Eszter a tengerangy szenvedélyes arczába tekintett és mosolygva s szavakat monda: „Oh tengerangy bocsás meg asszonyi hüségomnak, hogy csak követelésre hajlok meg, holott kérésed is mar parancs volt számomra. Ot órákor pontban ott leszek a hajó fedelzetén.”

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő:

MÜLLERGYULA.

Kiadók és lapnyújtások:

Nadasch, Muzsik és Partlics.